

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z powództwa Z.C.

przeciwko P. we W.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w dniu 17 lutego 2026 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego

we Wrocławiu z dnia 1 października 2024 r., sygn. akt VIII Pa 59/24,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od Z.C. na rzecz P. we W. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z odsetkami wynikającymi z art. 98 § 1¹ k.p.c. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 lutego 2024 r., IV P 791/22, Sąd Rejonowy we Wrocławiu w sprawie o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, zasądził od strony pozwanej P. na rzecz powódki Z.C. kwotę 18.010,32 zł tytułem odszkodowania (pkt I.); oddalił dalej idące powództwo, w tym roszczenie o przywrócenie do pracy (pkt II.); nie obciążył powódki kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej (pkt III.); nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa (pkt IV.).

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 1 października 2024 r., VIII Pa 59/24 zmienił punkt I. zaskarżonego wyroku w ten sposób, że oddalił powództwo w całości (pkt I.); oddalił apelację powódki (pkt II.); odstąpił od obciążenia powódki kosztami zastępstwa procesowego należnymi stronie pozwanej w postępowaniu apelacyjnym (pkt III.).

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku powódka zarzuciła naruszenie: 1. art. 30 § 3 k.p. w zw. z art. 78¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.; 2. art. 61 § 1-2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.; 3. art. 65 § 1 k.c. w zw. z art. 65¹ k.c. w zw. z art. 300 k.p.; 4. art. 53 § 1 pkt 1 lit. b w zw. z § 3 k.p.; 5. art. 8 k.p. w zw. z art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca uzasadniła występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

Zdaniem powódki skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ponieważ pogląd Sądu Okręgowego na temat formy elektronicznej oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia przeczy treści wyroku SN z 11 kwietnia 2024 r., II PSKP 86/22. Wykładnia odnośnych przepisów, autorstwa Sądu Okręgowego, godzi w funkcję ochronną prawa pracy i stwarza niebezpieczny precedens, umożliwiający pracodawcom niezgodne z prawem i bez poszanowania praw pracowniczych rozwiązywanie z pracownikami umów o pracę bez zachowania zwykłej formy pisemnej.

Potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 30 § 3 k.p. w zw. z art. 78¹ § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. Kwestionowane i dyskusyjne poglądy Sądu Okręgowego wymagają pogłębionej wypowiedzi Sądu Najwyższego, zwłaszcza odnośnie do tego, kiedy mamy do czynienia z ustaleniem stron w przedmiocie uznania komunikacji elektronicznej za wiążącą. Stosowanie formy elektronicznej budzi rozbieżności w judykaturze. Istotne jest także, żeby Sąd Najwyższy odniósł się do tego, jak należy ustalać termin doręczenia oświadczenia w formie elektronicznej, jeśli przyjmie się, iż pracodawca nie powinien był stosować takiej

formy - pożądane jest dokonanie wykładni art. 61 § 1-2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.. W ocenie skarżącej kasacyjnie Sąd Najwyższy powinien także dokonać wykładni art. 53 § 3 k.p., tak aby wiadome było, czy poinformowanie pracodawcy o gotowości do pracy mieści się w pojęciu stawiennictwa w pracy, co jest istotne, gdy zważy się na to, iż obecnie praca niejednokrotnie świadczona jest w trybie zdalnym, zaś wcześniej - w formie np. telepracy, toteż klasycznie rozumienie „stawiennictwo” jako fizycznego przyścia do pracy zdaje się nie przystawać do realiów gospodarczych.

W ocenie powódki zagadnieniem prawnym jest kwestia rozumienia stawiennictwa w pracy stanowi, ponieważ jest ono doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, a którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa w obliczu nieuniknionej informatyzacji zatrudnienia i stosunków pracy.

Mając powyższe na uwadze skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim został zaskarżony (tj. w całości odnośnie do rozstrzygnięć w sprawie roszczeń o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach lub o odszkodowanie i o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy) i orzeczenie co do istoty sprawy przez Sąd Najwyższy w ten sposób, aby: 1) zmienić wyrok Sądu Rejonowego we Wrocławiu przez przywrócenie powódki do pracy na poprzednich warunkach w pozwanej P. i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki kwoty 18.010,23 zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy, pod warunkiem zgłoszenia przez powódkę gotowości niezwłocznego podjęcia pracy w terminie siedmiu dni od dnia uprawomocnienia się wyroku, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty liczonymi od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu pozwu do dnia zapłaty, oraz 2) oddalić apelację strony pozwanej. Ewentualnie uchylenie wyroku w zakresie, w jakim został zaskarżony i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, z kosztami zastępstwa procesowego i odsetkami ustawowymi za opóźnienie, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącej na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Strona wnosząca skargę kasacyjną powinna zatem sformułować w niej wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz ze stosownym uzasadnieniem. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania powinien zaś wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty prawne świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na

rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Powołanie się natomiast we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wymaga od skarżącego zawarcia w uzasadnieniu wniosku wyводу prawnego wskazującego, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawienia argumentów na poparcie tego twierdzenia. Zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wypada stwierdzić, że skarżąca nie wykazała spełnienia powołanych przez siebie przesłanek przedsądu.

Po pierwsze należy uznać, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania obarczony jest błędem konstrukcyjnym. Skarżąca łączy bowiem przesłanki skargi kasacyjnej wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., tymczasem Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że to co ma świadczyć o oczywistej zasadności skargi nie może być jednocześnie ujmowane jako podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., gdyż jeżeli występuje istotne zagadnienie prawne albo poważny problem świadczący o potrzebie wykładni przepisu, to nie można jednocześnie twierdzić, że z tych samych przyczyn skarga jest oczywiście uzasadniona, jako że twierdzenie o oczywistej zasadności skargi pozostaje wówczas w kolizji z problemami prawnymi warunkującymi pierwszą i drugą podstawę przedsądu. Taka konstrukcja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania dyskwalifikuje jego zasadność już na samym wstępie (zob. postanowienie SN z 24 czerwca 2021 r., III CSK 77/21, LEX nr 3190957).

Ponadto sformułowane przez skarżącą problemy prawne, przedstawiane jako zagadnienia prawne i uzasadniające twierdzenie o potrzebie wykładni przepisów, nie mają przymiotu istotnych zagadnień prawnych i nie budzą poważnych wątpliwości w zakresie wykładni wskazanych przepisów prawnych, zauważyć bowiem należy, że podnoszona potrzeba wykładni przepisów prawa pokrywa się z jednym ze sformułowanych zagadnień prawnych. W ocenie Sądu Najwyższego sformułowane zagadnienia prawne mają charakter oczywisty i zostały już wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W wyroku z dnia 11 kwietnia 2024 r., II PSKP 86/22 (OSNP 2024, nr 9, poz. 91) – na który zresztą powołuje się skarżąca w skardze kasacyjnej - Sąd Najwyższy wskazał, że rozwiązanie stosunku pracy przez wysłanie oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy o pracę lub rozwiązaniu jej w trybie natychmiastowym - w postaci elektronicznej, opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, nie narusza art. 30 § 3 k.p. w związku z art. 781 § 1 k.c. w stosunku do pracowników, którzy na co dzień posługują się w relacjach pracowniczych (i biznesowych) komunikacją

elektroniczną, korzystając ze sprzętu komputerowego dostarczonego przez pracodawcę. W stosunku do pozostałych pracowników, z uwagi na ochronną rolę prawa pracy, konieczne jest zastosowanie zwykłej (papierowej) formy pisemnej.

W przypadku pracowników, którzy na co dzień posługują się w relacjach pracowniczych (i biznesowych) komunikacją elektroniczną, korzystając ze sprzętu komputerowego dostarczonego przez pracodawcę, celowe jest przesłanie oświadczenia woli w formie elektronicznej na służbowy adres mailowy pracownika. Pracodawca jako administrator poczty może to zweryfikować. Ciężar dowodu, że pracownik nie zapoznał się z takim oświadczeniem w godzinach jego pracy, obciążać powinien pracownika. W przypadku wysłania wiadomości na prywatną skrzynkę e-mailową pracownika nie ma on obowiązku otwierania wiadomości służbowych, jeśli takiej praktyki nie uzgodniono między stronami ani obowiązku potwierdzenia otrzymania elektronicznego oświadczenia woli pracodawcy o rozwiązaniu stosunku pracy.

Sąd Najwyższy niejednokrotnie wyjaśniał także, że stawienie się pracownika do pracy, o jakim mowa w art. 53 § 3 k.p. należy rozumieć, jako stawienie się pracownika do pracy i świadczenie pracy, a więc wykonywanie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub też gotowość do ich wykonywania (wyrok Sądu Najwyższego z 20 października 2015 r., I PK 287/14, LEX nr 1929074, postanowienie Sądu Najwyższego z 3 października 2019 r., III PK 187/18, LEX nr 3552259).

Należy przy tym zwrócić uwagę, iż w świetle art. 53 § 3 k.p., jeżeli przyczyną usprawiedliwionej nieobecności w pracy jest niezdolność do jej świadczenia wskutek choroby, to stawienie się pracownika do pracy tylko wtedy aktualizuje dla pracodawcy zakaz niezwłocznego rozwiązania stosunku pracy, gdy stawienie się to pozostaje w związku z odzyskaniem przez pracownika zdolności do pracy, czyli powrotem do zdrowia. Wspomniany zakaz nie znajduje zatem zastosowania, jeżeli pracownik pomimo tego, iż stawiał się do pracy, jest nadal do niej niezdolny wskutek choroby. W takim też kontekście należy interpretować art. 229 § 2 k.p., zgodnie z którym pracownik, który był niezdolny do pracy przez okres dłuższy niż 30 dni, podlega kontrolnym badaniom lekarskim w celu ustalenia zdolności do

wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku. Przepis ten pozostaje w ścisłym związku z art. 229 § 4 k.p., w myśl którego pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku. Oznacza to, że w razie ustania przyczyny nieobecności w pracy spowodowanej chorobą, obowiązkiem pracownika jest stawienie się do pracy oraz wykazanie zdolności do pracy. Dopiero wówczas ustaje uprawnienie pracodawcy do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia, choćby okres nieobecności pracownika w pracy wskutek choroby trwał dłużej niż okres przewidziany w art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1999 r., I PKN 415/99, OSNAPiUS 2001 Nr 10, poz. 342; postanowienie Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2019 r., III PK 68/18, LEX nr 2617277).

Przytoczone poglądy prawne, wbrew twierdzeniom skarżącej nie wymagają ponownego rozważenia i zmiany.

Skarga kasacyjna w niniejszej sprawie nie jest również oczywiście uzasadniona. Pełnomocnik skarżącej nie przedstawił żadnej argumentacji prawnej, która mogłaby wskazywać na rażące naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji, w szczególności takie, które doprowadziłoby do wydania oczywiście nieprawidłowego rozstrzygnięcia.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., 98 § 1¹ k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.

[it]

[a.ł]